

Direktören som gjorde skillnad: Curt Nicolin

Curt Nicolin var kanske en av de främsta direktörer Sverige haft. Han utvecklade flygmotorer, var VD för ASEA, räddare av SAS samt stridbar ordförande för Svenska Arbetsgivareförening i en tid när den svenska modell krackelerade, där han sannolikt var en bidragande kraft. Han var handplockad av Marcus Wallenberg, vilket borgade för kraft och intelligens. Han åtnjöt respekt, för att inte säga rädsla.

Jag hade fått forskningspengar från Riksbankens Jubileumsfond för att undersöka de svenska ägargrupperna. Ett moment i den forskningen var att intervjua de framträdande representanterna. Handelsbankens folk var relativt lätta att komma fram till. Wallenbergarnas folk var svårare, bl a för att man centralt betackade sig för mitt intresse. Detta till trots tackade några av Wallenbergs främsta direktörer ja till min förfrågan, där Nicolin var den främste.

Jag hade gärna sett att han tackat nej, då jag var rädd för honom, efter att ha sett honom, hans kraft och briljans i TV. Men också en politisk ovilja mot honom och det jag ansåg han representerade, som ju varje SSU:e hade mot en av kapitalisternas främsta företrädare. Men han tackade ja, och en tid bestämdes då jag skulle möta honom på Investors huvudkontor på Arsenalsgatan, den mäktigaste gatustump i Sverige.

Jag anländer med tåg till Stockholm och går mot Kungsträdgården, en relativt rak väg, som kändes som en Golgatavandring. Passerade NK och fick för mig att man nog borde ha slips om man skall träffa Sveriges mest framträdande direktör. Men inne på NK kostade slipsarna så ohyggligt mycket, nästan 200 kronor, att jag bestämde mig för att det var billigare att skämmas.

”Glöm inte din rock” sade Nicolin, när vi gick mot ytterdörren efter intervjun. Jag minns inte om jag rodnade, men antagligen gjorde jag det då jag fick säga ”Jag har ingen ytterrock.” Så sade jag ”Hej då”, vinkade mot honom och gick ut från Investor, det mäktigaste investmentbolaget i Sveriges historia. Där inne hade jag fått en lärdom för livet.

Första timmen av intervjun var som en vanlig intervju. Han var emellertid ingen ilsken man som tryckte till med intelligens eller styrka. Han var ohyggligt engagerad och svarade lydigt på mina allmänna frågor, men lade också till kryddstarka historier om hur motorerna utvecklades i hans badrum och hur han beräknade overheadkostnader utifrån maskiners yta. Efter den traditionella timmens slut, avrundade jag. Inte för att jag hade hört tillräckligt, utan för att visa Nicolins tid respekt.

Då vände scenen. På något sätt hade jag, obetänksamt, berättat om att jag var SSU:are i min ungdom. Nicolin började då fråga ut mig om socialismens möjligheter. Det var inte en skjutjärnsintervju, inte ett förhör han anställde, utan han föreföll uppriktigt intresserad av mina åsikter om socialismens möjligheter. Han debatterade inte. Han ställde frågor och reflekterade kring mina svar.

Där sitter en SSU:are utan slips och ytterrock, och får berätta om socialismens möjligheter för den man som stridit mot svensk socialism, som träffat och diskuterat detta med Sträng, Palme och Erlander. Han frågar MIG och föreföll vara uppriktigt intresserad av mina svar.

När jag gick förbi NK, på väg mot tåget, och skrattade åt att jag inte bara saknade slips utan även ytterrock, förstod jag den livslärdom jag fått av Nicolin:

Fråga och lyssna, då skall du höra. Varje människa framför dig kan ge dig svar på dina frågor som du själv inte har. Sluta aldrig att fråga!

Tack Nicolin!

Öllsjö den 20 juli 2013

Sven-Olof Yrjö Collin